

M - Handel inom EU, import och export

Stödjande instruktion för livsmedelskontrollen

Det här lagstiftningsområdet omfattar handel inom EU samt import från och export till tredje land.

I det här området ingår lagstiftning som reglerar speciella frågor när det gäller införsel och utförsel, alltså handel inom EU, samt import från och export till länder utanför EU, det vill säga "tredje land".

Normalt gäller fri rörlighet av varor inom EU. Varor från annat EU-land eller som importerats till annat EU-land kan fritt tas in i Sverige.

På första anläggningen inom EU som varor importerade från tredje land levereras till ska det finnas ett CVED/CED-dokument tillgängligt. CVED (Common Veterinary Entry Document) är ett dokument som används vid import av animaliska livsmedel. CED (Common Entry Document) används vid import av vegetabiliska livsmedel.

För produkter som inte omfattas av krav på kontroll vid gränskontrollstationer, till exempel groddar, groddfrön och vissa sammansatta livsmedel, är bara marknads kontroll möjlig. Den kontrollen utförs av Livsmedelsverket, kommuner och länsstyrelser.

Det här lagstiftningsområdet innehåller regler där förändringar är särskilt vanlig. De rapporteringspunkter som finns är i dagsläget (2016) lämpliga för kontroll, men kan komma att ändras.

Import av livsmedel och köksredskap till EU

M01 - Salmonellagarantier vid införsel

Särskilda garantier för vissa livsmedel, så kallade "Salmonellagarantierna", finns i kapitel III till förordning (EG) nr 853/2004. Sverige har en låg förekomst av salmonella i nötkött och fläskkött, fjäderfäkött och ägg. När sådana livsmedel införs i Sverige ska ett analysintyg medfölja som visar att ingen salmonella har påträffats i partiet, se förordning (EG) nr 1688/2005. Även Finland omfattas av dessa salmonellagarantier.

Kontrollen av intyget ska göras vid den anläggning som först tar emot partiet i Sverige.

Vid import från tredje land direkt till Sverige kontrolleras salmonella vid gränskontrollen av Livsmedelsverket.

M02 - Utförsel av vissa fiskarter som fångats i Östersjön, Vänern eller Vättern

Sveriges undantag från EU-bestämmelserna när det gäller gränsvärden för dioxin och PCB i vissa fiskarter beskrivs i förordning (EG) nr 1881/2006. Svensk lagstiftning om handel med dessa fiskarter finns i förordning SFS 2011:1494 och LIVFS 2014:22. Fiskarterna som bestämmelserna gäller för är viltfångad lax, öring, röding, flodnejonöga och sill/strömning.

Kontrollens syfte är främst att verifiera att spårbarheten av den aktuella fisken och produkterna av sådan fisk upprätthålls, så att den inte säljs till andra EU-länder, samt att tydlig information om fiskens ursprung följer med partiet genom handelskedjan och till konsument.

Handel med dessa fiskarter är tillåten inom Sverige.

M03 - Importförbudna vegetabilier och animalier

Beslut om skyddsåtgärder kan innebära restriktioner vid import till EU eller vid handel mellan EU-länder. Åtgärderna är riktade mot ett visst land och vissa produkter från det landet. På EU-kommissionens webbplats finns en sammanställning över skyddsåtgärder som gäller.

EU-kommissionens sammanställning över skyddsåtgärder

M04 - Importerade vegetabiliska livsmedel som omfattas av strängare offentlig kontroll

Vissa importerade vegetabiliska livsmedel ska på grund av tidigare problem kontrolleras strängare än normalt. Se förordning (EG) nr 669/2009. Kontrollen sker vid gränskontrollen av Livsmedelsverket. Dokumentet CED ska visas vid förtullning och medfölja livsmedlet till första ankomstställe efter gränskontrollen.

I förordningen finns en list över aktuella livsmedel. Till exempel ska frysta hallon från Serbien kontrolleras när det gäller norovirus. Listans innehåll kan ändras genom tillägg eller upphävande av tidigare beslut för specifika livsmedel.

M05 - Godkännande av vissa tredjeländers kontroller före export av vissa livsmedel avseende mykotoxiner

Kontroll av importerade mandlar från USA samt vete från Kanada regleras i förordning (EU) nr 2015/949. Förordningen medger att dessa livsmedel kan pre-exportkontrolleras i det avsändande landet.

Sändningarna ska provtas. Av pre-exportkontrollerade sändningar ska mindre än 1% provtas för aflatoxiner (mandel) eller Ochratoxin A (vete). För sändningar som inte har pre-exportkontrollerats är provtagningsfrekvensen 20% när det gäller aflatoxiner. Analyser ska ske på laboratorium ackrediterat för Aflatoxin- eller Ochratoxin A-analys.

Utöver provtagning ska systematisk dokumentkontroll ske, stickprovsundersökningar av identiteten utföras och vid behov fysisk kontroll samt provtagning genomförs. Se artikel 16.1 i förordning (EG) nr 882/2004.

Det är den behöriga myndigheten för den registrerade importören som ansvarar för att utföra kontrollen. Tullverket notifieras om sändningarna och vidarebefordrar i sin tur upplysning om sändningar till behörig kontrollmyndighet. Det sker via Livsmedelsverket.

M06 - Import av groddar och frön för groddning

Krav på intyg vid import av groddar och frön avsedda för produktion av groddar finns i förordning (EU) nr 211/2013. EU-kommissionen tog fram förordningen efter utbrottet av shigatoxinproducerande *E. coli* (STEC), som berörde flera medlemsstater i EU under 2011.

Kontrollmyndigheten för den anläggning som importerar groddar eller frön för groddning ska granska intyget. Intyget ska medfölja sändningen till den första anläggningen i EU. Om sändningen delas upp ska en kopia av intyget följa med varje del av sändningen. Intyget bekräftar att produktionen har skett i enlighet med lagstiftningen, till exempel förordning (EG) nr 852/2004 och förordning (EG) nr 2073/2005 om mikrobiologiska kriterier när det gäller salmonella.

Importörer som importerar frön för försäljning till detaljhandeln eller till primärproducenter av groddar kontrolleras av kommunen. Primärproducenter som groddar frön importerar ofta sina frön själva. Vid dessa verksamheter utför länsstyrelsen kontrollen.

M07 - GMO-kontroll vid import av ris från USA

Livsmedelsverket och kommunerna ska ta prover på alla produkter som kan innehålla GMO, enligt förordning (EG) nr 1829/2003. Kontrollmyndigheterna ska enligt beslut 2010/315/EU ta stickprover på risprodukter importerade från USA för att kontrollera att det inte finns produkter som innehåller, består av eller är tillverkade av rissorten "LL RICE 601" på marknaden.

M08 - Allmänna bestämmelser och övriga regler om import

Allmänna krav för livsmedel som importeras till gemenskapen (från tredje land) finns bland annat i artikel 11 i förordning (EG) nr 178/2002 och i artikel 10 i förordning (EG) nr 852/2004.

M09 - Exportkontroll

Allmänna krav för livsmedel som exporteras från gemenskapen (till tredje land) finns bland annat i artikel 12 i förordning (EG) nr 178/2002 och i artikel 11 i förordning (EG) nr 852/2004.

Senast uppdaterad 4 juni 2019 Ansvarig grupp LK_Team Uppföljning